

דף סו.

עין משפט א.ב.

אה"ע סימן פ סעיף א
עין לעיל דף סה: עין משפט י

עין משפט ג.ד.

חור"מ סימן תכ סעיפים לה. מא

לח. לט. רקק על גוף חבירו חייב בבושתו, אבל רקק על בגדיו או שביישו בדברים פטור^מ, ויש לב"ד בכל מקום ובכל זמן לגדור כפי מה שיראו, ויש אומרים שמנדין אותו עד שיפייס^י המבוויש.

הגה: וי"א דמכין אותו מכת מרדות^ס.

המוציא שם רע על חבירו הוי בכלל המבייש בדברים. המקנטר חבירו ואמר לו איני מומר, ואיני עבריין, אע"פ שלא הוסיף המילים "כמוך" הוי כאילו פירש כמוך^ע.

הגה: האומר לחבירו הרי אתה עושה כמו ממזר או אתה כממזר אינו כלום^פ.

מ. שם במשנה וכדמפרש רב פפא בדף צ"א ע"א, ושם אמרי לה במערבא משמיה דרבי יוסי בר אבין, דעל בגדיו ובדברים פטור דבעינן מעשה בגופו דומיה ד"והחזיקה במבושיו". סמ"ע מ"ז.

נ. טור בשם רב שרירא גאון והרא"ש וכתב שם דמסתברא דיותר בושת בדברים מבושת של חבלה דאין לך דבר גדול כלשון הרע ודבה שאדם מוציא על חבירו. וכתב הסמ"ע בס"ק מ"ח שכבר כתב כמה פעמים דהגם דמר"ן כתב בשם י"א אין חולק אלא במקום שמצא יחיד שכתב דבר זה כתבו בשם י"א. ומ"מ כן נקטינן, וכ"כ הפעמוני זהב בדעת מר"ן.

ס. שעבר על לאו "דלא תונו" אבל מכיון שזה לאו שאין בו מעשה אין לוקין עליו מלקות מדאורייתא. סמ"ע ס"ק מ"ט.

ע. כתב הב"י דכך מצא כתוב, ואם קראו מומר אחרי שעשה תשובה עובר על חרם רבינו גרשום ואם לא ידע מן החרם לא נקרא עבריין. ודין איש שחרף אשה כתב בהגהות מרדכי בקידושין שיתענה בה"ב וישב יחף לפני ביהכנ"ס ויבקש מחילה על המגדל או התיבה. סמ"ע ס"ק נ'.

פ. ממהרי"ו סי' נ"ט, וכתב שם דאינו צריך לפייס אלא לאותו אדם שחירף אבל לא לאמו.

את הספרים "דף היומי עין משפט על הדף" ו"מנחת אשר", של הרב מ. אלחודר שליט"א אב"ד בירושלים מעוטרים בהסכמותיהם של גדולי ישראל, ניתן להשיג בהוצאת "כתרים" בטלפון 02-5712225 או 0584150477
email: minchat.aaa@gmail.com

וי"ח וסבירא להם שאם אמר לו אתה כממזר הוי כאילו קראו ממזר, אבל אם אמר לו אתה מכזב כמו ממזר עד שיתברר דבר זה, כיון שהטיל תנאי בדבר אינו כלום ^ז.

הגה: האומר לחבירו פסול אתה, י"א דיכול לתרץ עצמו ^ק ולומר דפסול אתה מחמת קורבה ואין בזה ביוש, וי"ח.

הגה: המדבר רע על שוכני עפר צריך לקבל עליו תעניות ותשובה ועונש ממון כפי ראות ב"ד ^י, ואם קבורים בסמוך לו ילך על קבריהם לבקש מהם מחילה, ואם הם רחוקים ישלח שם שלוחו.

הגה: הקורא לחבירו מלשין בן מלשין, אם הוא לבד מלשין פטור ^ש. וכן אם קורא לרשע בן צדיק, רשע בן רשע פטור.

הגה: הקורא לחבירו עבד או ממזר והוא אמת פטור ^ת, אבל אם לא יכול לברר אע"פ ששמע כן מאחרים שדברו כך לא נפטר בכך.

מא. יש הכאות שיש בהם ביזוי ומעט צער, ואין בהם נזק, וקבעו בהם חכמים דמים קצובים, וכל המכה את חבירו הכאה משלם אותו ממון הקצוב וכולם קנסות הן ואותו ממון שקצבו הוא דמי הצער והבושת

צ. מפסקי מהרא"י סי' קל"ה.

ק. עיין בסמ"ע ס"ק נ"א, בכמה דברים עוד יכול לתרץ דבריו.

ר. ממרדכי בפ' החובל.

ש. כדאמרינן בפ' ד' מיתות כמאן קרינן לרשע בן צדיק רשע בן רשע שנאמר ובת כהן כי תחל לזנות את אביה היא מחללת. סמ"ע ס"ק נ"ה.

ת. כתב מהר"ם מריזבורק האומר לחבירו ממזר או עבד או רשע או נואף או פסול או נבל לוקה מכת מרדות ואם קראו עובר על חרם, ומלשין או גנב הוי כקוראו רשע ויורד עמו לחייו ופי' ר"י דמותר להכותו שעובר על לאו ד"לא תונו" אבל אם קראו טמא או כלב או שאר חירופין אין בהם דין זה אלא צריך לפייס. סמ"ע ס"ק נ"ו.

את הספרים "דף היומי עין משפט על הדף" ו"מנחת אשר", של הרב מ. אלחודר שליט"א אב"ד בירושלים מעוטרים בהסכמותיהם של גדולי ישראל, ניתן להשיג בהוצאת "כתרים" בטלפון 02-5712225 או 0584150477 email: minchat.aaa@gmail.com

והריפוי והשבת^א בין צריך לרפואה בין לא צריך ותשלום קבוע משלם. הובועט בחבירו ברגלו משלם ה' סלעים. הכהו בארכובתו משלם ג' סלעים. הכהו באגרוף משלם י"ג סלעים. תקע את חבירו משלם לו סלע. סטרו על פניו משלם לו חמשים סלעים. סטרו באחורי ידו משלם מאה סלעים^ב. צרם אוזנו או תלש בשערו או רקק על גופו והגיע בו הרוק משלם מאה סלעים, וסכום זה משלם על כל מעשה ומעשה, כיצד בעט בחבירו ארבע בעיטות אפי' זו אחר זו משלם עשרים סלעים סטר בפניו שתי סטירות משלם מאה סלעים.

הגה: אע"ג שאמרו בגמ' דהקורא לחבירו ממזר לוקה ארבעים^ג, מ"מ יש מקומות שאין נוהגים כן והולכים אחר המנהג.

עין משפט ה. אח"ע סימן נג סעיפים א. ב

א.ב. א. האב שפסק לבנו, או ע"י בתו^ד, לא קנו אלא אם כנסו שע"מ כן פסק, לפיכך אם מת זה שפסקו לו ונפלה לפני היבם, יכול האב לומר לאחיק הייתי רוצה ולך איני רוצה, אע"פ שהראשון עם הארץ והשני חכם, ואפי' היא רוצה בו.

עין משפט ו. אח"ע סימן סו סעיף יא

יא. הנושא אשה, סתם, כותב לפי המנהג. וכן היא שפסקה להכניס, נותנת

א. מבב"ק כ"ז ע"ב, והיינו אף דיש הוצאת ממון לריפוי או לשבת מחמת אותה מכה א"צ לשלם לו יותר ממה שקבעו חכמים לאותה מכה. סמ"ע ס"ק נ"ז.

ב. בטור הוסיף מי שפרע ראש האשה משלם ק' סלעים, ובנ"י הוסיף המלעיג על דברי חכמים לוקה והקורא לא"א פרוצה והדומה לוקה ד' מלקיות דתנן פרע ראש האשה נותן ארבע מאות זוז וכיון שלא מגבין קנסא בבבל לוקה ארבע מלקיות וכל מלקות היא על מאה זוז. סמ"ע ס"ק נ"ט.

ג. בקידושין כ"ח ע"א, ועיין ברא"ש כלל ק"א-א'.

ד. היינו שפירש לחתנו כשיש בתו עמו, אבל בפסק לבתו לבד שלא בפני חתנו, הדין מפורש בסעיף אח"כ, די"א שבזה היבם קנה.

את הספרים "דף היומי עין משפט על הדף" ו"מנחת אשר", של הרב מ. אלחדר שליט"א אב"ד בירושלים מעוטרים בהסכמותיהם של גדולי ישראל, ניתן להשיג בהוצאת "כתרים" בטלפון 02-5712225 או 0584150477
email: minchat.aaa@gmail.com

כפי מנהג המדינה. הגה: ומה שהאשה מכנסת לבעלה, הן מעות הן בגדים, ומקבלן עליו והן באחריותו נקרא נדוניא בכל מקום, ואינה נגבית אלא עם הכתובה; אבל לשאר דברים אין דינו ככתובה, וכמו שיתבאר לקמן. ויש מקומות שהחתן מוסיף לה בנדונייתא, וכותב יותר ממה שקבל, והולכין בזה אחר המנהג (כל הנ"ל בטור). ומן הסתם אחריות הנדוניא עליו כנכסי צאן ברזל, אבל אם ירצה להניח לה ברשותה ושלא לקבל אחריות עליהם, הרשות בידו. וע"ל ריש סי' צ"ג וק' עוד מאלו הדינים. כשהאב קיים ומשיא בתו, כותבים: ודין הנדוניא דהנעלת ליה מבי אביה; וכשאיין האב קיים, כותבין: מבי נשא (מרדכי פרק ב"מ בשם ר"ת). מיהו אם שינה, לית לן בה (תשובת ר"ש משנץ). בכתובת גרושה כותבין: מתרכתא, כדי שידעו שהיא גרושה ואסורה לכהנים (פסקי מהרא"י סימן ב'). וכשבאה לגבות כתובתה, מגבין לה מה שבכתובתה לפי מנהג המדינה. הגה: ואם היא אומרת שהוסיף לה יותר מן המנהג, צריכה להביא ראיה לדבריה; אבל אם יש בידה שטר כתובה שאינו מקוים, או שאחד מן העדים הוא פסול, אע"פ שמראה התנאים שביניהם שהוצרך להוסיף לה, אינה גובאת אלא כמנהג. (פסקי מהרא"י סימן פ"ט). וע"ל סי' ק' סעיף ל'. ובכל אלו הדברים וכיוצא בהן, מנהג המדינה הוא עיקר, ועל פיו דנין, והוא שיהיה אותו המנהג פשוט בכל המדינה. הגה: מיהו אם רוצה להתנות ולפחות לאשתו מן המנהג, הרשות בידו (מהרי"ל סימן ע"ז), ובלבד שלא יפחות ממה שתקנו רבנן. ונראה לי דוקא שהתנה כן בשעה שעשה השידוכים, אבל אם עשו שידוכים סתם, ושעבדו עצמן בקנסות, צריך לכתוב לפי המנהג ולא יוכל לשנות (דברי הרב וכן משמע במהרי"ל). ויש מקומות שנוהגים לכתוב כל הכתובות בשוה, אפילו לא הכניסה לו כלום, ואם ירצה מוסיף לה, ואם ירצה לפחות לה היא כותבת לו: כך וכך קבלתי על כתובתי; וכן נוהגין במדינות אלו.

דף סו:

עין משפט א.

אה"ע סימן נג סעיף א
עין לעיל דף סו. עין משפט ה

עין משפט ב.ג.

אה"ע סימן סו סעיף יא
עין לעיל דף סו. עין משפט ו